

Fråga om fördelning av rättegångskostnaderna efter det att käranden återkallat talan sedan motparten försatts i konkurs.

Postadress
Box 2018
103 11 STOCKHOLM
Besöksadress
Stora Nygatan 2 A och B

Telefon
08-617 66 00
Telefax
08-617 66 15
kansliet@arbetsdomstolen.se
www.arbetsdomstolen.se

Expeditionstid
Måndag-fredag
09.00-12.00
13.00-15.00

ARBETSDOMSTOLENBESLUT
2015-12-16
StockholmBeslut nr 75/15
Mål nr A 28/15**KÄRANDE**

Unionen, 105 32 Stockholm

Ombud: förbundsjuristen Elisabet Ohlsson, adress som ovan

MOTPARTSällskapet Länkarna Strömsund i konkurs, 893201-9329, Myrgatan 1 A,
833 35 Strömsund

Ombud: arbetsrättsjuristen Mats El Kott, Prästgatan 31 B, 831 31 Östersund

SAKEN

ogiltigförklaring av uppsägning; nu fråga om avskrivning

Bakgrund

Sällskapet Länkarna Strömsund i konkurs (Länkarna) är genom hängavtal bundet av kollektivavtal gentemot Unionen. M.M., som är medlem i Unionen, sades upp från sin anställning hos Länkarna.

Unionen väckte talan vid Arbetsdomstolen och yrkade att uppsägningen skulle ogiltigförklaras och att Länkarna skulle förpliktas att betala allmänt skadestånd dels till M.M. för brott mot 7, 8, 30 och 34 §§ anställningsskyddslagen, dels till förbundet för brott mot 30 § anställningsskyddslagen.

Till grund för talan åberopades i huvudsak följande. M.M. har sagts upp från sin tillsvidareanställning hos Länkarna utan att saklig grund för uppsägning har förelegat. Länkarna har inte underrättat M.M. respektive varslat förbundet två veckor innan uppsägningen vidtogs. Eftersom M.M. inte har fått något skriftligt uppsägningsbesked med fullföljdshänvisning har Länkarna inte följt formkraven för hur en uppsägning ska ske. Vidare har M.M. avstängts från arbetsplatsen utan att laga grund för avstängning har förelegat.

Sedan Länkarna delgetts stämning och underlåtit att inkomma med svaromål inom förelagd tid, och Unionen satt ned yrkat skadestånd på visst angivet sätt, meddelade Arbetsdomstolen den 22 april 2015 tredskodom varigenom Unionens talan bifölls.

Länkarna ansökte om återvinning av tredskodomen varefter handläggningen av målet återupptogs.

Länkarna yrkade i första hand att käromålet skulle avvisas och i andra hand att detta skulle ogillas. Vidare yrkades att Arbetsdomstolen skulle besluta dels att tredskodomen tills vidare inte fick verkställas, dels att M.M:s anställning skulle upphöra den 31 maj 2015 eller vid den senare tidpunkt som domstolen bestämde.

Länkarna har i huvudsak anfört följande. Central förhandling har inte hållits och talan ska därför avvisas med stöd av 4 kap. 7 § arbetstvistlagen. Om Arbetsdomstolen inte skulle finna skäl att avvisa käromålet görs gällande dels att ogiltighetstalan är preskriberad, dels att det har förelegat saklig grund för uppsägning av personliga skäl. Det är riktigt att Länkarna inte underrättade M.M. om den förestående uppsägningen eller varslade förbundet om densamma inom lagstadgad tid. Med hänsyn bland annat till föreningens begränsade erfarenhet av arbetsrätt ska dock ett eventuellt skadestånd jämkas till noll.

Unionen bestred såväl att det skulle föreligga grund för avvisning som att ogiltighetstalan var preskriberad, vartill även anfördes att invändningen om preskription i vart fall framställdes för sent.

I beslut den 8 maj 2015 har Arbetsdomstolen förordnat att verkställighet av tredskodomen, i de delar som avser betalningsförpliktelser för Länkarna, tills vidare inte får ske. I beslut den 9 juli 2015 avlog Arbetsdomstolen Länkarnas yrkande om att domstolen intermistiskt skulle förordna att M.M:s anställning skulle upphöra.

Länkarna har därefter försatts i konkurs. Konkursboet har inte inträtt i rättegången.

Återkallelse av talan och fördelning av rättegångskostnader

Unionen har, sedan Länkarna försatts i konkurs och konkursboet valt att inte inträda i rättegången, återkallat sin talan.

Länkarna har med anledning härav yrkat ersättning för rättegångskostnader med 45 750 kr avseende ombudsarvode.

Unionen har yrkat att Arbetsdomstolen ska avskriva målet och därvid med stöd av 18 kap. 5 § rättegångsbalken förordna att vardera parten ska stå för sina rättegångskostnader. Unionen har härtill anfört bland annat följande. Unionen har återkallat målet eftersom Länkarna har försatts i konkurs och M.M. har fått ut all ersättning som varit möjlig att få genom den statliga lönegarantin. Fortsatt processande skulle inte medföra ytterligare ekonomiska fördelar för M.M., medan förbundets kostnader däremot skulle komma att öka. Länkarna saknar möjligheter att betala framtida rättegångskostnader då föreningen är i konkurs och det inte bedöms bli aktuellt med utdelning i konkursen. Såväl konkursförvaltarens prövning inför tillerkännandet av lönegarantin, som Arbetsdomstolens interimistiska beslut den 9 juni 2015, har utfallit till M.M:s fördel. Utifrån gällande rättspraxis skulle förbundet ha vunnit målet efter en huvudförhandling. Situationen i

detta mål ska jämföras med en sådan situation där käranden i sak har vunnit målet. Vidare är ett vidhållande av talan ändamålslost. I en sådan situation som här föreligger finns det enligt förarbetena till rättegångsbalken skäl att låta vardera part stå sina kostnader eller i något fall tillerkänna käranden ersättning för sina kostnader trots att målet har återkallats. Mot bakgrund av ovanstående föreligger särskilda omständigheter att låta vardera part bära sin rättegångskostnad.

Länkarna har bestritt att det skulle föreligga skäl att fördela rättegångskostnaderna på det sätt som Unionen har yrkat.

Skäl

Enligt 18 kap. 5 § andra stycket rättegångsbalken ska part som har återkallat sin talan som huvudregel ersätta motpartens rättegångskostnader, om inte särskilda omständigheter föranleder att ersättningskyldigheten bestäms på annat sätt. Huvudregeln kan t. ex. frångås om käranden återkallar sin talan på grund av att svaranden efter talans väckande har fullgjort det anspråk som gjorts gällande i rättegången eller om käranden har nått sitt syfte med processen genom ingripande av utomstående. Ett annat exempel är om sådana förhållanden har inträtt att det är meningslöst att vidhålla talan och att det samtidigt kan antas att kärandens talan skulle ha bifallits. Se till det föregående t.ex. NJA 1943 II s. 231. NJA 2014 s. 249 och AD 2002 nr 12.

Länkarna har försatts i konkurs. På de av Unionen anförda skälen delar Arbetsdomstolen Unionens ståndpunkt att det vid detta förhållande varit meningslöst för Unionen att vidhålla talan. Förhandling mellan Unionen och Länkarna har ägt rum. Enligt kollektivavtalet mellan parterna ska central förhandling inte påkallas. Förhandling i tvistefrågan har således ägt rum på det sätt föreskrivs i kollektivavtal (4 kap. 7 § arbetstvistlagen). Arbetsdomstolen finner vid en bedömning av utredningen i målet att det kan antas att Unionens talan skulle ha bifallits. Det föreligger därmed sådana särskilda omständigheter som bör föranleda att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad.

Arbetsdomstolens ställningstagande

1. Arbetsdomstolen avskriver målet. Tredskodomen av den 22 april 2015 i detta mål har därvid förlorat sin verkan.
2. Arbetsdomstolen förordnar att vardera parten ska bära sin rättegångskostnad.

Ledamöter: Karin Renman, referent, Jonas Malmberg och Pontus Woxner.
Enhälligt.

Rättssekreterare: Pontus Woxner